

3.

EVANGELIENE HANDLER OM JESUS

HOVEDPERSONEN

Selvsagt er Jesus hovedpersonen i evangeliene, som i hele Det nye testamentet. Tar vi refleksjonssitatene i Matteusevangeliet og innledningsordene i Johannesevangeliet om Jesus som det evige Ordet med, så kan vi slå fast at disse to evangeliene forteller at Jesus er til stede i hele Bibelen, fra Første Moseboks innledning gjennom profetene og alle skriftene.

Vi kan, som bibelstudenter og teologer, bli opptatt av «sakene» i Bibelen. Vi har allerede sett på slike ting i dette studiet. Og vi kommer til å sette søkelys på mer, slik som Jesu undervisning om endetiden og misjonsbefalingen. Men det er ikke «sakene» og diverse interessante spørsmål som er hovedsaken for evangelistene; det er det *personen* Jesus som er.

Evangelistene Matteus, Markus, Lukas og Johannes presenterer Jesus for oss. Gjennom alle beretningene gir de oss et klarere og klarere bilde av hvem han er. De gir oss en opplevelse av at Ånden herliggjør Jesus gjennom det de forteller! Vi blir kjent med ham, ikke bare for at vi skal ha kunnskap om hvem han er, men for at vi skal få et personlig forhold til ham og for at han skal bli herliggjort for oss.

Hvordan skriver evangelistene om det?

MATTEUS

Matteus begynner med å fortelle at Jesus er en historisk person født inn i en slekt og familie på en bestemt tid og på et bestemt sted. Jesus er ikke en mytologisk skikkelse, slik noen gjennom historien har tenkt. Han er virkelig: Han ble født på vanlig måte, var et barn og ungdom, var en mann som spiste og drakk som andre mennesker, ble trøtt og trengte søvn som alle andre, lo og gråt. Han ble fristet av djevelen og utfordret av motstandere. Han samlet en flokk disipler rundt seg. Han var et sant og vanlig menneske. Oldkirken var opptatt av dette at Jesus var et sant menneske. Han døde da han var trettitre år gammel, så også Jesus kunne dø – helt som andre som ble korsfestet.

Men han var også noe mye mer. Han sa om seg selv at han var Guds egen Sønn, inkarnert på jorden. Han ble unnfanget ved Den hellige ånd i en jomfru, han var fylt av Guds ånd, talte med en spesiell autoritet og gjorde mirakler. Gjennom vandringsreisen med Jesus ble disiplene mer og mer overbevist om at Jesus var den lovede Messias, Guds sønn. Og etter sin død sto han opp igjen, helt ulikt andre mennesker. Da bekjente alle disiplene at Jesus er Guds Sønn, Herren.

Ut fra evangelistenes vitnesbyrd bekjente urkirken og oldkirken at Jesus er sant menneske og sann Gud i én person.

MARKUS

Markus innleder evangeliet sitt med disse ordene: «Her begynner evangeliet om Jesus Kristus, Guds Sønn.» Jesus er Kristus, altså Messias, som Det gamle testamentet, jødernes hellige skrifter, vitner om. Jesus er oppfyllelsen av løftene Gud har gitt. Men han er mer: Han er Guds Sønn. Det var for noen en provoserende uttalelse, men det er det Markus vil beskrive gjennom evangeliet sitt.

Jesus beviser det gjennom undergjeringene sine, og urene ånder bekjenner det når de blir konfrontert. Markus og de andre disiplene som fulgte Jesus, forstår mer og mer hvor unik denne mannen er. Jesus sier om seg selv at har rett til å bruke Guds betegnelse på seg selv. I Markus 6,50 sier han til disiplene, gjengitt på gresk: «'Egó eimi» - det betyr «Jeg Er», altså Guds selvbetegnelse. Det ble disiplenes bekjennelse: «Jesus er Herren!»

Markus avslutter sitt evangelium slik: «Etter at HERREN Jesus hadde talt med dem, ble han tatt opp til himmelen og satte seg ved Guds høyre hånd» (16,19). Etter dette gikk disiplene ut «og forkynte overalt, og HERREN virket med og stadfestet Ordet gjennom de tegn som fulgte».

Markus fikk erfare at det han trodde på, var sant. Derfor skrev han det ned og forkynte det videre med stor frimodighet. Det var ingen tvil i hans sjel om sannheten om Jesus Kristus, Guds Sønn.

LUKAS

Lukas innleder sitt evangelium med å skrive om hvor grundig han har gått til verks for å finne ut alt om livet til Jesus. Det er virkelig fascinerende å lese. Lukas begynner med unnfangelsen av Jesus og avslutter med at Jesus velsigner disiplene før han blir tatt opp til himmelen. Evangeliet handler om mange ting, men det har alltid Jesus i sentrum.

PERSONENE VI MØTER

La oss se på personene Jesus møter i evangeliene. Da disse beretningen ble lest og hørt i de første kristne menighetene, kunne lesere og tilhørere kjenne seg igjen. Slik har det vært gjennom hele historien, og slik er det med oss i dag også.

Da Jesus underviste i synagogen i Nasaret (Lukas 4), leste han fra profeten Jesaja kapittel 61. «Herrens Ånd er over meg, for han har salvet meg til å forkynde et godt budskap for fattige. Han har sendt meg for å rope ut at fanger skal få frihet ...» Alle i synagogen stirret spent på ham, forteller Lukas. Jeg tenker at mennesker som senere hørte disse ordene lest fra Lukasevangeliet, fikk den samme opplevelsen.

I synagogen i Kapernaum var det en mann med en ond og uren ånd (Lukas 4,33ff). Jesus truet den onde ånden, og mannen ble satt fri. Mange steder i verden kjenner folk til urene og onde ånder. Når de hører dette budskapet, skaper det tro og gir håp. Mennesker opplever på nytt befrielse fra onde ånder i Jesu navn.

En spedalsk mann, full av sår, kastet seg ned for Jesus og ba om helbredelse (Lukas 5,12ff). Jesus rakte ut hånden og rørte ved ham så han ble helbredet. Når syke mennesker hører denne og andre historier om at Jesus helbreder, fylles de av tro på at Jesus kan helbrede dem også.

Mange har kjent på det samme kallet som tolleren Levi, det vil si Matteus, fikk høre fra Jesus: «Følg meg!» Og liksom Levi umiddelbart reiste seg og fulgte Jesus, slik har de kjent at de måtte gjøre.

Utallige mennesker har blitt frelst og kommet tilbake til Gud som sin Far når de har hørt lignelsen om den bortkomne sønnen. Noen kjenner seg igjen i historien om Sakkeus der Jesus sier: «I dag er frelse kommet til dette hus. Menneskesønnen er kommet for å lete etter de bortkomne og berge dem» (Lukas 19). Andre kjenner seg igjen i kvinnen som fikk syndene sine tilgitt (Lukas 7). Mange har gjennom historien blitt utfordret av historien om den barmhjertige samaritanen (Lukas 10). Hvor mye barmhjertighetsarbeid som er blitt til etter inspirasjon fra denne historien, kan vi bare ane.

Evangelietekstene kan berøre oss i dag som de berørte dem som hørte Jesus. De har berørt utallige gjennom 2000 år. Da Jesus avsluttet Bergprekenen, var folket slått av undring over hans lære, for han lærte dem med myndighet og ikke som deres skriftlærde (Matteus 7,28f). Da Jesus snakket med Emmausvandrerne, brant hjertene i dem (Lukas 24). Ordet om oppstandelsen brenner i hjertene på folk i dag også. Møtet med Den oppstandne overrasker mennesker i dag også. Da Jesus sa navnet til Maria Magdalena i gravhagen, ble alt forandret for henne (Johannes 20,11ff). Mange opplever det som Jesus taler personlig til dem i dag også når de er i sorg og nød. Evangeliene er mye mer enn akademisk undervisning. De er levende og kraftfull forkynnelse. De gir et møte med Jesus.

Mange har hørt misjonskallet liksom Jesus sa det til de 12 apostlene: «Gå ut i hele verden og forkynn evangeliet!» Ordene er like virkekraftige i dag som da de ble uttalt første gang.

Slik fortsetter det helt fram til evangelienes slutt. Alle mennesker vet at de en gang skal dø, men når de sammen med Maria Magdalena og de andre kvinnene, Emmausvandrerne, Tomas og de andre apostlene får møte den oppstandne og levende Frelseren, får de håp om et evig liv sammen med Ham.

ALLE EVANGELIENE

Budskapet om Jesus har berørt millioner av liv gjennom historien. Det gjør det i dag, 2000 år etter at Jesus vandret på jorden. Det gjør det i alle verdensdeler og i ulike kulturer. Det gjør det blant fattige og rike, blant høyt utdannede og analfabeter. Forskere gransker evangelieskriftene. Mange vitenskapsfolk har gjennom historien forundret seg over personen Jesus. Vanlige folk gripes av undring. Jesus forandrer livene til mennesker. Noen

ble forarget over ting han sa og gjorde, og noen gjør det i dag også. Men faktum er at ingen kommer utenom ham.

Så når vi studerer evangeliene, er det for at vi skal bli bedre kjent med Jesus og få et personlig forhold til ham. Mer nært og mer personlig enn til noen annen. Et forhold fylt av mektig kjærlighet. Et forhold preget av etterfølgelse. Å tro på ham er å ha tillit og lojalitet til ham.